

Mottagare

Plan- och byggnämnden

2020-06-16

HSO Uppsala kommuns yttrande över detaljplan för kvarteret Östra Sala back, etapp 3a (PBN 2017-003054)

HSO, Handikappföreningarnas samarbetsorgan i Uppsala kommun, vill yttra sig över rubricerat ärende, som finns öppet för synpunkter på Uppsala kommuns hemsida, dnr. PBN 2017-003054.

Sammanfattning

HSO anser att alla nybyggnationer i Uppsala kommun ska vara tillgängliga för alla boende i kommunen och därför måste hänsyn tas till alla typer av funktionsnedsättningar, som syn- och hörselskadade, människor med svag orienteringsförmåga, personer med allergi eller överkänslighet, personer med psykiskt eller kognitivt funktionshinder, m.fl.

Därför anser HSO att Uppsala kommun vid byggandet av Östra Sala backe ska fastställa

- Att inga bostadsrum byggs i områden där 30 dBA ekvivalent ljudnivå överskrider inomhus samt 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad och uteplats,
- Att friytor för förskolor inte bör understiga Boverkets rekommendationer om 40 kvm/barn,
- Att plastmaterial som konstgräs och gummiastfalt undviks i utemiljöer,
- Att de växter och träd som planteras inom området är doftfria och inte sådana som ger pollenallergi (främst björk),
- Att man preciserar placeringen av parkeringar för rörelsehindrade, både till skolor och bostäder,
- Samt att en utvärdering av tillgängligheten för personer med funktionshinder görs utifrån Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*.

Buller

Buller är den miljöstörning som flest människor blir utsatta för. Studier har visat ökad risk för hjärt-och kärlsjukdomar vid långvarig exponering. Dessutom är människor med hörselnedsättningar speciellt känsliga för buller och bör inte bo i bullerstörda hus. Varken bostäder eller skolor ska utsättas för trafikbuller överstigande Folkhälsomyndighetens¹ riktlinjer för värden inomhus (30 dBA) eller Naturvårdsverkets² riktlinjer för värden vid bostadens fasad eller uteplats (55 dBA). Buller medför försämrad inlärning och prestation. Bullret är tröttande och sänker prestationsförmågan. Personer med hörselnedsättning upplever sig ofta mer störda av buller än personer som hör normalt.

Enligt detaljplanen har man uppmätt höga bullernivåer där de nya bostäderna ska byggas, vid Fyrislundsgatan ligger den ekvivalenta nivån över 60 dBA³. Värdena är för höga enligt Naturvårdsverkets och Folkhälsomyndighetens riktlinjer och bör inte accepteras.

Friyta

Enligt detaljplanen planeras det bygga en förskola i området med fyra avdelningar. Förskolans gård blir liten i relation till antalet elever och friytan är planerad till 20 kvm per barn. Detta når inte upp till Boverkets⁴ rekommenderade 40 kvm per barn för förskolor. Under det informationsmöte som hölls den 26 maj 2020 menade tjänstepersoner att tanken är att förskolan ska använda sig av närliggande park. Inget belägg verkar dock finnas för att anta att förskolans användning av den närliggande parken kommer motsvara en fördubbling av tillgänglig friyta för eleverna.

Både barn med fysiska funktionsnedsättningar, som rörelsehinder, och psykiska funktionsnedsättningar, som autism, ADHD eller andra kognitiva begränsningar, behöver större friyta varför HSO anser att friytan inte ska understiga Boverkets rekommendationer.

Luft och mark

Mikroplaster är redan idag ett stort problem men även ett enormt hot för vår framtida natur. Enligt Naturvårdsverket⁵ är gummiasfalt en bidragande faktor till att mikroplaster sprider sig i naturen. På skolgårdar och i parker byggs lekplatser med gummiasfalt runt. HSO anser att man bör se till Naturvårdsverkets rapportering om farorna och avstå från denna typ av material när man bygger den tänkta förskolan och parken.

Personer med pollenallergi är starkt påverkade av sin närmiljö och varje vår är det flera barn som tvingas stanna hemma från skolan då vegetationen på skolgården ger dem starka allergiska reaktioner. HSO anser därför att alla växter och träd som planteras i området ska vara doftfria samt att växter och träd som ger pollenallergi, främst björk, inte planteras inom skolområdet.

Parkering

Varken i plankartan eller i detaljplanen för Östra Sala backe etapp 3a finns en tydlig beskrivning av var parkeringsplatser för rörelsehindrade ska läggas. Parkeringsplatser för rörelsehindrade omnämns i

¹ FoHMFS 2014:13

² NV-08465-15

³ PBN 2017-003054, s. 29

⁴ Gör plats för barn och unga!. Boverket.

⁵ NV-08867-17

detaljplanens avsnitt för trafik och tillgänglighet⁶ men väldigt oprecist. Detta behövs uttryckas klart både för bostäder samt för förskolebyggnaden.

Tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning

I detaljplanens avsnitt om tillgänglighet för personer med funktionsnedsättning⁷ lyfts endast frågan om vad tillgänglighetskraven säger angående höjdskillnader. HSO vill påminna om att Uppsala kommuns *Handlingsplan för full delaktighet för personer med funktionsnedsättning*⁸ fastslår att tillgänglighet handlar om allas rätt att, inte bara kunna ta sig till, utan även kunna vistas i och använda både inomhus- och utomhusmiljöer på ett tryggt sätt. Personer med funktionsnedsättningar har samma rätt att kunna ta sig till/från och kunna använda, det vill säga förflytta sig, vistas i och bruka den fysiska miljön på samma villkor som andra.

HSO önskar därför att man gör en mer genomgående analys av tillgängligheten för personer med funktionsnedsättningar.

2020-06-16

Michael Jestin

Ombudsman, HSO Uppsala kommun

⁶ PBN 2017-003054, s. 26

⁷ PBN 2017-003054, s. 26

⁸ KSN-2016-2166